

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 75 stemte for, 79 imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om en midlertidig formueafgift af visse pensionskapitaler m.v.

(Fremsat 17/11 82. Første behandling 23/11 82. Betænkning 13/12 82. Anden behandling 15/12 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Når folketinget om lidt endeligt vedtager lovforslag om en formueafgift på 4 mia kr. på pensionskapitaler i 1983, passerer vi en milepæl i en lang og kompliceret politisk udvikling.

Forslaget betyder, at kravene på en usikker økonomisk fremtid vil blive nedskrevet med 4 mia kr. allerede fra 1983. Det mener vi i socialdemokratiet er et nødvendigt indgreb. Lad være, at det ved formueafgiften ikke sker på en særlig elegant måde. Skævhederne har yderst begrænsede skadevirkninger, fordi loven kun skal gælde et år, men især bliver skævhederne uden væsentlig betydning, fordi indholdet af den langsigtede beskatning af pensionsinstitutionernes afkast samtidig er blevet fastlagt gennem aftalen mellem regeringen og socialdemokratiet.

Det er velkendt, at socialdemokratiet gennem de seneste år vedvarende har krævet, at den ekstremt høje skattefrie rente blev beskåret for at løse ellers uoverskuelige fremtidige fordelingsproblemer og dæmpe et eksplosivt stigende statsligt underskud. Det er også velkendt, at folketingets borgerlige flertal udløste valg på modstanden mod dette i november sidste år, og at den socialdemokratiske regering måtte gå af i september i år, da dens krav om beskatning allerede for 1983 blev afvist.

Ved førstebehandlingen udtrykte jeg min forundring over den fuldstændige kovending, som regeringspartierne foretog med fremsæt-

telsen af lovforslaget om en formueafgift, og jeg understregede, at regeringens egne begrundelser, statens underskud og den høje rente, er de samme som dem, jeg på socialdemokratiets vegne har fremført gennem de sidste par år.

Jeg gjorde også opmærksom på, at disse sygdomstegn i økonomien ikke kan være fjernet allerede om 2 år. Det vil derfor være nødvendigt med beskatning af de hidtil skattefrie formuers afkast også efter 1984.

Dette var grunden til, at socialdemokratiet afviste at hjælpe regeringen igennem med formueafgiften for 1983, medmindre regeringspartierne til gengæld tog et medansvar for en realrentebeskatning med virkning for 1984.

Som jeg også kort gav udtryk for det ved andenbehandlingen, er det meget tilfredsstillende for socialdemokratiet, at det i mellemtiden er lykkedes at lave en aftale med regeringen af netop dette indhold. Senest den 1. april 1983 fremsættes lovforslag om en realrenteafgift, der skal vedtages inden sommerferien. Afgiften skal udformes, så den for pensionsinstitutionernes fremtidige kapitalplaceringer kun efterlader et afkast af obligationer og pantebreve, der kan dække pengefóringelsen plus en reel forrentning på 3½ pct.

Det er et system, der er helt i overensstemmelse med socialdemokratiets ønsker – også derved, at vi bevarer skattefrihed for afkastet bl. a. af aktier og indeksobligationer. Pensionsinstitutionerne får på denne måde en langt større forretningsmæssig tilskyndelse til investeringer i erhvervsliv og boligbyggeri, og beskæftigelsen vil blive styrket.

Vi har allerede ved offentliggørelsen af aftalen om realrenteafgiften set nogle markante virkninger i den retning på børsen. Aktiekurserne stiger. Det er bestemt ikke et mål i sig selv, men forhåbentlig en anledning til, at flere selskaber udvider aktiekapitalen og dermed får billige og risikovillige penge at arbejde med.

Indeksobligationerne er også steget, endda meget voldsomt. Det betyder, at staten sparer udgifter til støttet byggeri, og at privat boligbyggeri billiggøres både for den enkelte og for staten gennem mindske de rentefradrag.

Vi er med andre ord på fuld fart til at få den boligfinansieringsreform, der blev lavet i foråret, til at fungere efter sin hensigt. Sagen

[Lykketoft]

er jo, at indeksobligationer er en ideel basis for en pensionsopsparing. De slog blot ikke an, så længe institutionerne kunne fastholde den urimeligt høje realrente på traditionelle obligationer og pantebreve. Realrenteafgiften bringer tingene på rette plads, netop fordi den undtager indeksobligationerne.

Det bør også på ny understreges, at den kommende realrenteafgift er udformet, så alle rimelige forventninger til private pensionsordninger fortsat kan imødekommes. Det gælder uanset de fantasifulde regnestykker, der bringes til torvs i disse dage.

Mest fantasifuldt af alle regnestykker var måske det, som en formentlig højt lønnet bankmand videregav i Politiken i går. Det blev påstået, at en realrenteafgift ville reducere en formue, der ellers ville blive på 6,8 mill. kr. i løbet af 30 år, til 1,1 mill. kr. Det er uforståeligt, at Politiken med den saglige redaktionelle linje, som bladet ellers hævder, vil lægge navn til sådan noget nonsens, og det er forargeligt, at en bankmand vil fremkomme med et regnestykke, der forudsætter, at der gennem 30 år fastholdes en rente på 20 pct. og en inflation på kun 7 pct. pr. år. Et sådant samfund ville gå totalt fallit, længe inden det nåede halvvejen. Det skulle tåle en realrente, der var fire gange så høj som det gennemsnit, pensionskasserne selv har påvist at vi har haft de sidste 150 år, og det ville selvfølgelig definitivt slå bunden ud af erhvervslivet og er derfor uden enhver forbindelse med realiteter.

En rente på 20 pct. kan kun opretholdes i en årrække, hvis man lader inflationen løbe løbsk, og i en sådan udvikling vil den aftalte realrenteafgift måske slet ikke indbringe noget til statskassen, simpelt hen fordi realrenten bliver lav. Til gengæld vil købekraften af bankmandens millioner være meget ringe efter 30 år med kraftig inflation.

Her er vi netop ved det helt centrale argument både for den formueafgift, vi har til behandling i dag, og for den varige ordning, det er aftalt at der skal følge efter. Hvis vi ikke beskærer de svulmende pensionskapitaler, bevarer vi en ubændig drivkraft for fortsat inflation. Beskæringen er derfor et nødvendigt led i en inflationsbekæmpende politik, der vil sikre de private pensioner reel og realistisk værdi.

Alligevel skal man ikke undre sig, hvis der kommer flere vrøvlhistorier i aviserne i den

kommende tid. Der er åbenbart stadig repræsentanter for nogle af interessegrupperne på dette område, der vil søge at tegne et systematisk falsk billede af den indgåede aftale. Det er muligt, at man har et naivt håb om at få aftalen ændret og afsvækket ved at udsprede misinformation. Man kan spare sig ulejligheden. Spillet er tabt for dem, der gennem en påtrængende lobbyvirksomhed har søgt at afspore den politiske beslutningsproces på dette område. Det er en voldsom aktivitet, der har været udfoldet gennem flere år. Man har jongleret med tal og med påstande, som ingen almindelige mennesker kan gennemskue. Man har ophidset medlemmer af de faglige organisationer og i pensionsordningerne. Man har lavet interessante, men højst tendentiøse opinionsmålinger, og man har udsendt kampskrifter med vidtløftige beregninger på selvvalgte forudsætninger. Man har haft en tyrkertro på, at pengemagt og organisationsprestige til sidst kunne vælte politikerne omkuld.

Nu er det klogeste, man kan gøre, at arbejde sagligt med på den tekniske udmontning af den indgåede aftale og – sådan som direktør Holger Dock fra livsforsikringselskaberne har gjort det – erkende, at det også efter indførelsen af en realrenteafgift er muligt at tegne gode og værdifaste forsikringer og pensioner. En sådan erkendelse vil skabe en velbegrunnet ro og bidrage til øget privat pensionsopsparing til gavn både for den enkelte borger og for samfundet som helhed.

Socialdemokratiet og de fire regeringspartier har i aftalen af 13. december i år ydet deres meget væsentlige bidrag til ro på området ved at præcisere, at de ikke har planer om yderligere indgreb, og ved at enes om en realrenteafgift, der vil falde væk af sig selv, når landet igen måtte komme i den lykkelige situation, at renten ikke overstiger inflationsstakten plus 3½ pct.

Gammelgaard (KF):

Både på baggrund af hr. Lykketofts indlæg og på baggrund af den debat, der har været i offentligheden de seneste dage, vil jeg gerne fremføre følgende.

Provenuet af den af regeringen foreslåede formueafgift på 4 mia kr. i 1983 er helt nødvendigt som et led i nedbringelsen af underskuddet på statsfinanserne. Ingen anden af-

[Gammelgaard]

giftsform end den af regeringen foreslåede – altså en formueafgift – kan gennemføres så hurtigt.

Vi måtte konstatere, at der ikke kunne skaffes flertal for afgiften, end ikke for 1983, medmindre der kunne indgås et forlig med socialdemokratiet om realrentebeskatning. Som det hedder i Morgenavisen Jyllands-Postens leder fra i forgårs:

»Forliget blev indgået, fordi de to parter bøjede deres synspunkter mod hinanden, og det er just deri, politik består, når den skal bedrives i et folketing, der har en så uheldig sammensætning som det nuværende.«

Fordele ved den aftale, der er blevet indgået, vil jeg gerne opregne som følgende:

Der er tryghed om pensioner – specielt dem, der er tegnet før 1. januar 1984. De fire regeringspartier og socialdemokratiet har aftalt ikke at medvirke til nogen yderligere afgift eller skattelovgivning vedrørende pensionsopsparing, der er sket inden 1. januar 1984. Beskatningen, som nu gennemføres, gælder kun afkast af investeringer efter 1. januar 1983 – der er udelukkende tale om nyplaceringer og genplaceringer.

Der ligger i den ordning, som regeringen har aftalt med socialdemokratiet, en stærk tilskyndelse til aktive investeringer. Der sikres en realrente på 3½ pct., og det svarer til de sidste 30 års realrentegennemsnit.

Hvis vi derefter ser på udviklingen sammenlagt i realrenten plus inflationsdækningen, svarer det til udviklingen i tjenestemandspensioner.

Jeg vil gerne afslutningsvis sige, at selv efter gennemførelsen af den beskatning, der vedtages, vil pensionsopsparing stadig være den bedste måde at sikre sig en økonomisk tryk alderdom på.

Anders Poulsen (V):

Der skabes med den lovvedtagelse, der finder sted om et øjeblik, ro på et område, der har været præget af uro igennem nogle år – både politisk uro og økonomisk uro. Det synes jeg er en væsentlig og meget positiv ting i forbindelse med denne lovvedtagelse.

Der kan også være grund til i forbindelse med de mange avisskriverier, der har været i disse dage og sikkert også vil være i dagene fremover, at påpege, at pensionsformuerne

altså er sikret skattefrihed for så vidt angår inflationsraten og 3½ pct. rente.

Jeg synes også, der kan være grund til i den forbindelse at sige, at denne politiske ro, der hermed skabes på dette område, er tiltrængt. Man fik måske næsten en påmindelse om det, da vi hørte hr. Lykketofts indlæg, hvor hr. Lykketoft jo gik et par år tilbage i tiden og fandt argumenter frem så langt tilbage. Jeg synes egentlig, disse argumenter led af den mangel, at der er indtrådt en ændret økonomisk situation, i hvert fald i løbet af disse 2 år. Der er desværre sket en ulykkelig udvikling i statsunderskuddet og i flere af de andre økonomiske relationer. Det er det, der nødvendiggør vedtagelsen af denne beskatning, og som endnu kraftigere understreger nødvendigheden af ro, såvel økonomisk som politisk, på dette område. Det mener jeg der er skabt – også på en rigtig, på en langsigtet og på en holdbar måde.

Derfor kan venstre tilslutte sig dette lovforslag.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

SF er ikke imod beskatning af pensionskasserne. Vi synes måske, at sagen har taget et underligt forløb. I foråret var de borgerlige imod, og de væltede en regering på det. Nu ser vi så, at socialdemokratiet går i forlig med de borgerlige om samme sag.

Hr. Lykketoft sagde på et tidspunkt, at man anså denne beskatning som en indtægt til en senere socialdemokratisk regering, og det skulle så være det eneste område, hvor man skulle lave forlig med den borgerlige regering. Men nu har vi set i de senere dage, at man har lavet forlig om pensionskasserne, man har lavet forlig om seminarierne, og nu i nat lavede man forlig om landbruget. Jeg er meget spændt på at se, hvordan den udvikling vil fortsætte med en borgerlig regering og et socialdemokrati, som render efter den og laver det ene forlig efter det andet. Det er muligt, at foråret vil vise, hvordan det samarbejde skal fortsættes.

Vi mener stadig væk ikke, at udformningen af denne beskatning er den bedst tænkelige. Det er såmænd ikke, fordi vi er bange for, at pensionerne skal blive for små. Jeg har også læst Politiken, og jeg synes, det er fantastisk, at man kan begræde, at en pensionsopsparer, der opsparer over 30 år med

[Marianne Bentsen-Pedersen]

10.000 kr. om året og altså i det hele opsparer 300.000 kr., kun skal have udbetalt 1,1 mill. kr. For os er det ikke så forfærdeligt, at andre skatteydere kun skal bidrage med 700.000 kr. til nævnte skatteyder – for i vid udstrækning er det jo andre skatteydere, der betaler resten. Mange af pengene bliver sat i statsgældsbeviser, som skatteyderne skal betale renterne af, og så bliver det altså andre skatteydere, der giver tilskud til opsparerne.

Det er altså ikke på grund af en for hård beskatning, SF er imod lovforslaget. Vi mener, at beskatningen skulle være hårdere på den måde, at den skulle tage hele renten ind som beskatning. Det skulle den også gøre, for at indeksobligationerne kunne komme højt op i kurs. Jeg ved godt, de er godt på vej, men jeg vil gerne se, hvor de ender, før jeg vil acceptere, at det ikke ville have været bedre at beskatte hele renten, for de skal ret højt op i kurs, for at byggeriet har nogen glæde af dem.

Vi synes naturligvis, det skal være muligt at opspare til sin pension, men synes ikke, at det skal være de andre skatteydere, der i den grad betaler til det, som det stadig væk bliver – også efter den foreliggende beskatning.

Men vi vil godt tilkendegive, at vi ikke har noget imod, at man beskatter, og derfor vil vi undlade at stemme vedrørende lovforslaget.

Glistrup (FP):

For mindre end 7 måneder siden, nemlig den 19. maj i år, meddelte hr. Lykketoft dette folketing, at en realrentebeskatning vil være uhensigtsmæssig. For mindre end 4 måneder siden væltede firkløverpartierne en socialdemokratisk regering for anden gang under henvisning til, at en beskatning af pensionskassemedlerne for centrum-demokraterne, for de konservative og for venstre var det mest afskyelige, man kunne have. Det var at lægge gift for hele samfundsøkonomiens udvikling, og derfor måtte en regering som den socialdemokratiske, der ville beskattes pensionsmidlerne, væk den 1. september, som man havde kasseret den den 12. november 1981.

I sidste måned udstedte landets statsminister en højtidelig erklæring om, at den beskatning af pensionskassemedler, der var på tale, under ingen omstændigheder kunne komme til at strække sig længere end årene

1983 og 1984. Det var aldeles utænkeligt, at man i 1985 og følgende år kunne få noget sådant. Det blev selvfølgelig grebet af regeringspartiet centrum-demokraterne i forbindelse med deres landsmøde til at være det helt afgørende. Det var virkelig noget, man kunne stole på.

I dag, den 17. december, står hr. Lykketoft her på talerstolen og siger, at nu må man gøre klart for alle dem, der er modstandere af skatteplyndring, at spillet er tabt, nu er der definitivt og endeligt og kategorisk kommet en løsning på disse problemer, og alle skattemodstandere må altså affinde sig med, at nu er vi nået til det endelige resultat.

Hvis man dog ville lytte til historiens erfaring, tror jeg ikke, der er nogen grund til at være så pessimistisk. Skulle alt være slut, fordi man har lavet denne mærkelige lørdag aften-sammenkomst mellem en minister og hr. Lykketoft og hr. Heinesen? Skulle man ud fra det grundlag regne med, at nu var vi nået frem til det endelige resultat? Selvfølgelig ikke. Selvfølgelig er det ikke det endelige resultat for os, der påpeger, at skatteplyndringer af dette land er det, der har ført det ud i uføre, og at der skal skattelettelse til, ikke det, der på 1 års dagen for den 13. december 1981 blev aftalt her i dette folketing. At den smitte skulle brede sig med den øgede socialisme, der springer over Østersøen, og den 13. december 1982 nå frem til at ramme i Danmark, selvfølgelig er det ikke endepunktet på historien. Vi kan håbe på, at det var kulminationen af lavpunktet, og at vi nu kan nå nogle resultater. For vi kan i hvert tilfælde sige os selv, at aftalen af 13. december 1982 under ingen omstændigheder er egnet til at lægges til grund for den videre beskatning.

Hr. Lykketoft og med ham hans allierede hr. Anders Poulsen kritiserede, hvad man skriver i Politiken af fantasifulde regnestykker fra Bankforeningen. Det er rigtigt, Bankforeningens regnestykke er forkert. Det er alt, alt for venligt mod regeringen og regeringens aftale, fordi man begår den fundamentale fejl i Bankforeningen, at man regner med, at realrenten vil være den samme i alle 30 år. I livets og virkelighedens verden vil der selvfølgelig være år, hvor der er en negativ realrente, og år, hvor der er så meget større positiv realrente. Da aftalen er indgået på den måde, at når man har en negativ realren-

[Glistrup]

te eller en positiv realrente på 3½ pct. eller derunder, kommer der ingen skat i de år, men i de andre år kommer der en meget større skat som følge af, at skattesatsen er et hundrede procent ifølge den aftale, firkløverregeringen har indgået. Derfor bliver reduktionen af pensionskapitalen væsentlig større end i Politikens regnestykke anført. Fejlen i Politikens regnestykke var, at man overså, at der ikke er overførselsret fra de år, hvor man ikke kan udnytte 3½ pct.-fradraget, og derfor kommer det til at virke så enormt meget hårdere.

Men det drejede sig om, som også regnestykket viste, pensioner, der bliver tegnet i de kommende år. I de nærmeste år vil det selvfølgelig først og fremmest være pensioner, som allerede er tegnet, som vi skal kigge på, og dér indeholder forliget, hvis man skal læse det bogstaveligt, sådanne overgangsregler, at det simpelt hen ikke vil være til at leve med for en regering, der forlanger at få 4-5 mia kr. ind fra denne beskatningsform. Derfor vil også overgangsreglen enten skulle revideres ganske enormt i forhold til det, der står i protokollatet af 13. december 1982, eller også må man til at fortolke ordet »genplaceringer«, som man beskatter, ganske enormt udvidende, og derfor har vi heller ikke på det punkt set det sidste ord.

Hr. Lykketoft frydede sig over, at aktiekurser og kurserne på indeksobligationer stiger i disse dage. Ja men har hr. Lykketoft ikke opdaget, at når man begynder at love skattefrihed på en vis placeringsmåde i et skatteudplyndret land som Danmark, påvirker det i allerhøjeste grad børsen og andre dispositioner, men det er samfundsøkonomisk fuldstændig uden nogen som helst hjælp, at man nu lader indeksobligationer og aktier stige, for det betyder bare, at der bliver så meget mindre efterspørgsel efter statsobligationer, efter kreditforeningsobligationer osv. Der er de samme midler til rådighed til at efterspørge det, som der er af udbud, og så falder det så meget mere, og på den måde trækker det sig i lave.

Samfundsøkonomisk er der ikke nogen som helst fordele forbundet med at lave denne forstyrrelse i investeringsmønsteret, at man gør noget skattefrit og på den anden side flytter kapital væk fra de andre investeringer. Det er det, der er kernen i det. Der er intet samfundsøkonomisk vundet ved de

kursstigninger, som hr. Lykketoft glædede sig over.

Skulle man endelig give nogen skattefrihed, havde det været væsentlig morsommere, hvis man havde givet skattefrihed til de livsforsikringselskaber, hvis direktører dansede på Slotspladsen hver dag kl. 12 med en rød næse på og børstede tænder og hinkede rundt på ét ben. Det kunne der komme skæg og ballade ud af, og det ville samfundsøkonomisk være væsentlig sundere at knytte skattefrihedsundtagelsen til et sådant kriterium end at knytte den til, at man forvrider kapitalmarkedet ved at sige, at man skal anvende pengene til at købe indeksobligationer eller bankaktier, eller hvad man nu køber, i stedet for. Man må altså bare gøre sig klart, at det er kun noget, man skulle græde over, det, som hr. Lykketoft stod heroppe og var så begejstret over.

Fru Marianne Bentsen-Pedersens betænkeligheder knyttede sig til, at vi nu havde set et forlig imellem socialdemokratiet og firkløverpartierne på et centralt økonomisk område, som vi har set det på andre centrale økonomiske områder, ja, ved afstemningen i går eftermiddag endda på det mest centrale økonomiske område overhovedet, nemlig årets finanslovaftemning, hvor det var socialdemokratiet, som reddede firkløverregeringens finanslov igennem.

Det skal fru Marianne Bentsen-Pedersen bestemt ikke undre sig over, for det, som er kernen i de sidste 2-3 generationers finanspolitik, er, at socialdemokratiet aldrig har haft flertal alene. De har alene kunnet lave deres ulykker med de mange underskud ved at få støtte fra ét eller flere af firkløverpartierne, normalt dem alle sammen. Firkløverpartierne har ikke flertal alene, de kan alene fremture i de ulykker, som de har sikret at socialdemokraterne har kunnet lave, ved at få støtte fra socialdemokraterne.

Det er ét fedt i enhver henseende, om vi har en socialdemokratisk regering, som fører sin bankerotpolitik støttet af firkløverpartierne, eller vi har en firkløverregering, som fører sin bankerotpolitik støttet af socialdemokraterne. Landet kommer til at udrede nogle flere ministerefterlønninger og ministerpensioner og sådan noget, det er i og for sig den eneste forskel. Men i dette forlig kan der måske nok være en vis partitaktisk fordel ved, at det er en firkløverregering, der har skullet

[Glistrup]

gennemføre det udadtil over for befolkningen, men det er bare staffage. I virkeligheden viser dette det samme, som vi til fulde fik bekræftet under VKR-regeringen, nemlig at man er ikke spor mindre socialdemokratisk i hovederne, fordi man er medlemmer af firkløverpartierne folketingsgrupper, end hvis man hører til dem, der er valgt herind i folketinget på liste A. Forskellen er aldeles ens, om man er ude for, at det er det ene eller det andet, der skal regere, og det kan vi se på den nye skattelov, som vi nu får indført, og som altså i første omgang giver 4 mia kr., og som efter alle erfaringer vil give 5–6 mia kr. i løbet af et år eller to og så 8 mia kr. og så 12 mia kr. og så 15 mia kr. og så stige, indtil vi får det helt store bang, nemlig statsbankerotten. Jeg kan godt forstå, at formanden nu lyser med rødt, når vi kommer frem til det, for det er ikke rar tale.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det radikale venstre er tilhænger af, at der gribes ind mod den meget høje skattefrie rentetilskrivning, der i disse år sker bl.a. på pensionsopsparingsområdet. Beskatningen bør efter vor opfattelse, således som Nationalbanken for længst har foreslået det, på de områder, som vi drøfter i dag, ske via en beskatning af realrenten.

Det er efter vor opfattelse – og den opfattelse deles formentlig af hele sagkundskaben – ikke afgørende, om beskatningen sættes ind i 1983 eller 1984. Det er derimod afgørende – og dér tror jeg også at sagkundskaben vil være enig med de radikale og Nationalbanken – at der, så længe vi har den meget høje realrente, til stadighed gribes ind mod de høje rentetilskrivninger. Det afgørende er ikke, at man vedtager en kortvarig beskatning, heller ikke, at man vedtager, at rentetilskrivning til pensioner for al fremtid skal beskattes, men at man laver en lovgivning, der sættes i kraft den dag, der er en høj realrente. Bliver der så brug for den i fremtiden? Det er jo regeringens erklærede mål at få bremset inflationen og få renten ned. Ja, det bliver der nok i lang tid fremover, for det må jo understreges; at det danske samfund formentlig i meget lang tid vil være tvunget til at føre en i sammenligning med udlandet høj rentepolitik, og i jo højere grad regeringens

inflationbekæmpende politik lykkes, jo større vil realrenten blive.

Den formueafgift, som først og fremmest er til afgørelse i dag, og som et flertal nu går ind for, er kun midlertidig, men den er formentlig den dårligst tænkelige udvej, også i en midlertidig lov.

Det radikale venstre vil derfor stemme mod lovforslaget.

Jeg tror ikke, at det flertal, der vil stemme for den midlertidige formueafgift, er klar over, hvordan virkningen vil være.

Jeg vil gerne stille skatteministeren et ganske konkret spørgsmål. Det drejer sig om ændringsforslag nr. 7 til § 3, hvor der siges, at man for fremtiden også undtager de kommuner fra at deltage i formueafgiften, som har afdækket deres pensionsaftaler, når det gælder tjenestemandspensionerne. Hvordan skal dette med tjenestemandspensionerne forstås? Gælder det alle selskaber, sådan at selskaberne skal pille det ud? Gælder det tjenestemandspensioner, eller hvad er meningen med det?

At et flertal herinde har vedtaget, at man vil stå sammen om at gennemføre – jeg har brugt udtrykket før, men vil gerne gentage det i dag – dette makværk af et lovforslag, har imidlertid allerede haft virkninger. Hr. Lykkesoft udtalte sig om den virkning, som aftalen havde haft på børsen. Er det rigtigt, at der er sket et hop i aktiekurserne og på indeksobligationer? Der sker ikke det hop, som, så vidt jeg kender aftalen mellem socialdemokratiet, fremskridtspartiet og CD, var forudsat, nemlig at indeksobligationerne skulle gå i pari. Det kan de jo ikke. Når man regner med, at der skal indføres en realrente-beskatning, der sikrer, at der er 3½ pct. tilbage, er det klart, at indeksobligationerne ikke kan gå i pari, men det var, så vidt jeg husker, forudsætningen både for socialdemokratiet og fremskridtspartiet og vel også for CD.

Men hvad med aktiekursernes hop? Man må jo være klar over, at der ikke bag denne kursstigning på aktiekurserne er noget, der begrunder, at aktiekurserne pludselig skal stige, medmindre man siger: det er klart, fordi vi gør dem skattefrie hos forsikringsselskaber osv., vil de blive ivrigere efter at købe dem. Ja, det vil de. Men det har følger for andre skatteydere. Det vil nemlig blive endnu sværere i fremtiden for private investorer at købe aktier op. Vi ved i dag, at gennem en

[Bernhard Baunsgaard]

kombination af dobbeltbeskatning og formueafgift for private investorer er forholdet det, at det i ydertilfælde vil medføre, at disse private investorer hvert år må betale en afgift ud over det udbytte, som de modtager fra selskaberne, bare for at være med til at sætte arbejdspladser i gang.

Så vidt jeg kan se, må denne vedtagelse, som socialdemokratiet står bag, medføre, at folketinget er nødt til at mildne dobbeltbeskatningen, hvis man ikke vil tvinge private investorer væk fra aktiemarkedet, og det kan vel ikke være meningen?

Jeg gentager, at den kursstigning, som er sket her, intet hold har i andet end dette, at man fritager aktierne for beskatning hos selskaberne.

Måtte jeg gentage det spørgsmål, som jeg derefter stillede skatteministeren under andenbehandlingen. Jeg forstår, at man naturligvis ikke, fordi så kunne dette lovforslag ikke have fået denne udformning, har rådspurgt skattelovrådet, men vi skal jo videre, og jeg forstår på skatteministeren – og det vil jeg gerne takke for – at folketinget i hvert fald får en rimeligere tid til at beskæftige sig med, jeg vil ikke sige en permanent beskatning, men den beskatning af realrenten, som skal sætte ind, så snart man teknisk har genarbejdet det og folketinget har vedtaget det, forhåbentlig fra 1. januar 1984. Men jeg vil spørge skatteministeren igen: vil ministeren dog ikke denne gang spørge skattelovrådet til råds? Det ville dog være betryggende, skønt jeg efter det, som blev sagt under andenbehandlingen, nok kan forstå, at skatteministeren ikke er meget begejstret for det råd, som formanden for skattelovrådet, Litta Hulgaard, kan give os herinde, for Litta Hulgaard anbefalede meget stærkt den lovgivning, som ministeren angreb så voldsomt, nemlig den skattemæssige ligestilling af ægtefæller. Hvis jeg ikke husker galt, sagde Litta Hulgaard, at det var en genial løsning, og det var jo ikke lige den beskrivelse, skatteministeren kom med af dette lovforslag, men jeg håber, at skatteministeren trods alt overvinde sig selv og spørger skattelovrådet til råds.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Forhåbentlig og formentlig utilsigtet gjorde hr. Bernhard Baunsgaard sig skyldig i en

historieforfalskning, og det må selvfølgelig straks dementeres. Fremskridtspartiet har aldrig nogen sinde udtrykt nogen som helst forhåbninger om eller tilstræbt, at indeksobligationer skal gå i pari eller have kurs 10 eller kurs 140. Det har vi altid villet overlade til markedets frie kræfter. Vi kæmper for, at de forskellige muligheder for borgerne til at placere deres penge skal være så mange som muligt, og de skal have så mange variationer som muligt til selv at være deres egen lykkes smede. Samfundet skal ikke på nogen måde gribe ind og styre, at man hellere anbringer pengene nogle steder end andre steder. Det må være de frie markedskræfter, der alene afgør det. Derfor synes vi, det var en god idé i foråret 1982, at børsen også fik lejlighed til at tilbyde befolkningen indeksobligationer. De, der ville købe indeksobligationer eller forpligte sig efter indekslån, måtte gøre det, men hvad markedskursen blev, skal hverken folketinget eller samfundet blande sig i.

Så kan jeg da meget gerne igen erklære mig helt enig i den henstilling, hr. Bernhard Baunsgaard gav skatteministeren. Noget så centralt som det, man går ind for her, bør virkelig gå i skattelovrådet. Der er brug for alle gode kræfters hjælp til, at makværksprocenten i den realrentebeskatningslov, som kommer, og som under alle omstændigheder bliver af en sådan karakter, at den vil blive genstand for et væld af lovrevisioner i kommende år, bør være så lille som muligt, og der er da en chance for, at skattelovrådet ville kunne fjerne i hvert tilfælde nogle fejltagelser og fejlgreb.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Bernhard Baunsgaard beskæftigede sig lidt med kursreaktionerne på børsen på nogle af de papirer, der skal holdes uden for den varige beskatning. Jeg vil godt lige præcisere, at det, jeg sagde heroppe, var, at det selvfølgelig ikke er noget mål i sig selv, at aktiekurserne stiger. Det giver en formuegevinst til nogle, der har aktier. Det er ikke vores interesse i og for sig, men hvis en vis kursudvikling på området medvirker til, at interessen for at emitte ny aktiekapital i erhvervslivet bliver styrket, synes vi, det er en god udvikling. Jeg tror, at det vil blive et signal til – jeg tror ikke, der er nogen som helst tvivl om

[Lykketoft]

det – at pensionskasser og forsikringsselskaber vil ændre deres investeringspolitik, sådan at de i højere grad vil investere i aktier og anpartar osv. Det synes jeg vil være et værdifuldt bidrag til at sikre erhvervslivet yderligere billig investeringskapital.

Jeg synes i øvrigt, det hænger meget dårligt sammen, når man siger, at hvis der kommer en kursudvikling på aktier, vil det svække private investorers interesse for at købe aktier. Min børnelærdom siger mig, det vil være omvendt. Det må jeg nu indrømme, også uanset at der er en vis formuebeskatning, må stigende kurser altså være noget, der styrker også andre end pensionskassers interesse for aktieinvestering. Det kan, så vidt jeg forstod hr. Bernhard Baunsgaard, kun være i hans interesse, at det går på den måde.

Det andet, jeg ville gøre opmærksom på, var, at selvfølgelig hilser vi med tilfredshed, at indekskurserne bevæger sig opad. Vi er selvfølgelig klar over, at 2½ pct.s indeksobligationer ikke kan komme i pari ved hjælp af dette skattesystem, men de kan vel komme op i nærheden af en kurs 90, og dermed har vi jo bidraget meget væsentligt til at billiggøre byggeriet, men også, som jeg sagde i mit første indlæg, til at aflaste statskassen både for direkte tilskud og for store rentefradrag.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal undskylde, at mit gode hjerte løb af med mig. Det var forkert, at jeg tillagde fremskridtspartiet den gode hensigt, at kursen på indeksobligationer skulle være op imod pari. Det har fremskridtspartiet taget afstand fra i betænkningen. Det er korrekt. Når jeg kalder det en god hensigt, er det, fordi det ville være en fordel for den svage part i dette forhold, nemlig den, der bygger hus og skal tage lån. Jeg glemte, at fremskridtspartiet naturligvis vil være interesseret i, at den stærke parts stilling, nemlig den, der giver lånene, bliver yderligere styrket.

Må jeg derefter vende mig til hr. Lykketofts børnelærdom. Jeg gad vide, hvad det er for en skole, hr. Lykketoft har gået i. Det er i hvert fald ikke en skole, som har kendt noget til dansk aktiebeskatning, for det er klart, at der ved høje kurser med en formueafgift, med en dobbeltbeskatning, med dårlige kår

for erhvervslivet – og det må vi jo forudse varer meget længe – ikke er mulighed for at give udbytter, der kan bære både dobbeltbeskatningen og formueafgiften. Derfor er det begrænset, hvor meget private vil have råd til at købe op og investere i erhvervslivet, og det er nødvendigt, at vi bedrer vilkårene for investering i erhvervslivet, for vi skal jo have gang i det. Derfor bliver det, med den aftale, som hr. Lykketoft er så glad for, så vidt jeg kan skønne, nødvendigt, at man mildner dobbeltbeskatningen.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Også jeg vil opfordre hr. Lykketoft til at genoptage sin skolegang. Jeg kan anvise ham en virkelig god lærer; han hedder Steffen Møller. Han vil kunne fortælle hr. Lykketoft, at hvad er der dog vundet ved, at hr. Lykketoft siger, at nu er der nogle, der køber indeksobligationer, som ikke ellers ville have købt indeksobligationer, så længe nøgletallet i dansk økonomi er, at med den førte økonomiske politik, som man kører fra socialdemokratiet og de andre partier, der vedtog finansloven i går, skal der sælges 140 mia kr. statsobligationer i 1983 og 190 mia kr. i 1984? Så længe det er kernetallene, skal der altså nogle til at købe disse obligationer, og hvis derfor nogle af dem, der ellers ville have købt statsobligationer, nu køber indeksobligationer eller aktier, bliver der bare en formindsket efterspørgsel efter statsobligationer. Så hvis hr. Lykketoft slettede sin juleferie og gik i en økonomisk skole, ville han altså få lært, at det, der opnås ved at flytte sådan om på brikkerne, hvad enten det er Bischoffs byggeklodser, eller det er noget andet, er ikke, at der kommer en eneste byggeklods mere. Det kan vi kun få ved, at staten sætter tæring efter næring og staten sætter sine udgifter ned, så der helst ikke skal sælges én eneste statsobligation eller i hvert tilfælde færre statsobligationer, end der bliver solgt i øjeblikket.

Hr. Bernhard Baunsgaards undskyldning var jo ikke ligefrem udformet ud fra den venligste julenissestemning, som vi vel ellers skulle til at bevæge os over i, for jeg sagde ikke noget som helst om, at fremskridtspartiet ønskede at have lave kurser. Jeg sagde, at det skal man ikke blande sig i ved en speciel

[Glistrup]

politik med at forsøge at flytte om på investeringer fra det ene til det andet, for hele det økonomiske billede hænger sammen og domineres i øjeblikket af det formidabelt store statsunderskud.

Formanden:

Jeg har også et hensyn at tage til ordførere, der ikke har haft ordet endnu. Men hr. Lykketoft har brug for en kort bemærkning yderligere, forstår jeg. Og hr. Bernhard Baunsgaard også, forstår jeg. Mon så ikke vi skulle slutte de korte bemærkninger i denne runde?

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Den skal blive meget kort og til hr. Glistrup. Jeg tror nok, at den lærdom, hr. Steffen Møller har, og den, jeg har, er nogenlunde den samme. Det er fra samme læreanstalt, men man må jo erkende, når man læser aviserne, at vi har fået noget vidt forskelligt ud af det.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er en kort bemærkning til hr. Glistrups sidste indlæg om dette, at hr. Glistrup virkelig ikke ønskede at gribe ind fra samfundets side i forholdet mellem låntagere og långivere, mellem det, som jeg kaldte de svage og de stærke. Nej, men det har jeg også altid opfattet er forskellen mellem radikal politik og fremskridtspartiets politik. Vi ønsker, at samfundet skal bruge sine kræfter og sine indgreb til gavn for de svage. Hr. Glistrups politik er, at det skal de klare med sig selv, og det vil sige, de svage altid taber. Jeg tror, det er meget præcist sagt og kommet frem her.

Wilhjelm (VS):

At komme efter hr. Bernhard Baunsgaard i ordførerrækken giver jo jævnt hen en halv times tid mere at forberede sig i, og det er somme tider meget belejligt, så det skal formanden ikke beklage af hensyn til os i hvert fald.

Der knytter sig nogle kolossale tilskud til de pensions- og forsikringsordninger, vi her taler om. Disse tilskud bliver fortrinsvis be-

talt af andre skatteydere. Derfor har VS også hele tiden været indstillet på, at der skulle gøres noget ved det. Vi har stillet vores eget forslag; vi mener, at de indtægter, der bruges til pensionsopsparing, og de rentetilskrivninger, der er på pensionsopsparinger, skal behandles skattemæssigt fuldstændig på samme måde som andre indtægter og andre rentetilskrivninger. Det er i al enkelhed VS' forslag, og det indbringer et sted mellem 20 og 25 mia kr. om året. Det er jo ikke det, man kommer med her, det er heller ikke det, man har aftalt, og jo heller ikke det, hverken regeringen eller socialdemokratiet har lagt op til. Et forslag af den art, som vi har stillet, ville ikke være angribeligt hverken på grund af dobbeltbeskatning eller på grund af beskatning med tilbagevirkende kraft, men ville alene være en ligestilling med andre indtægter og andre rentetilskrivninger skattemæssigt og altså indbringe langt mere. Dette langt mere siger noget om, hvor stort privilegiet ved skatteudsættelsen og fradragsreglen egentlig er.

Det forlig, der er indgået, fjerner kun et sted mellem 0 og 25 pct. af dette privilegium. Vi kan ikke engang sige præcist hvor meget, for det afhænger af, hvilke urealistiske forventninger man gør sig om realrenten. Man kan meget vel risikere i lange, lange perioder, at dette forlig ikke indbringer fem flade ore i forhold til de enorme indirekte tilskud, der stadig væk vil være.

Vores eget forslag giver ikke nødvendigvis inflations sikring for pensionsopsparinger, og det har vi sagt både ved første og ved anden behandling at vi ville være parat til at drøfte. Selv om det strider mod den skattemæssige måde, man behandler andre indtægter og andre rentetilskrivninger på, kan vi godt se, at når det drejer sig om så langvarige dispositioner som f.eks. investering i boligbyggeri eller pensionsopsparing er en inflationær økonomi ødelæggende for folks dispositioner og forventninger, og derfor kan der være grund til at overveje – og det har vi erklæret os parat til – på en eller anden måde at værdisikre pensionsopsparinger. Men det er jo heller ikke det, man gør her. Med det, man gør her, er der ikke engang garanti for, at pensionsopsparingerne er værdisikret. Kommer man ud i perioder med negativ realrente, er der ikke nogen som helst sikkerhed for disse pensionsopsparende, at deres opsparing

[Wilhelm]

er inflations-, dyrtids- eller værdisikret. Ville man lave det, måtte man selvfølgelig garantere disse opsparede, at deres opsparede midler blev sikret en regulering efter enten pristallet eller for vores skyld endda gerne efter en lønindeks. Det er jo noget, der i sidste instans, når det skal udbetales som pension, mest rimeligt sammenlignes med udbetalte lønninger.

Det, man gør her, er noget ganske andet. I perioder kan det måske være det samme, men principielt er det noget ganske andet, og lige præcis nu er det noget helt, helt andet. Det, man gør, er nemlig at sikre disse opsparede en ubeskattet realvækst på 3½ pct. pr. år, hvis ellers renten er til det, og det er den jo for tiden, medens almindelige lønninger er udsat for et reallønsfald på 2-3 pct. om året. Det er ikke bare selvmodsigende og inkonsekvent, det er direkte forargeligt.

Selv om man altså dog i princippet med både det forslag, vi behandler her, og med det forlig, der er indgået mellem socialdemokratiet og regeringen, har åbnet for, at man begynder at røre ved disse forskellige forsikrings- og pensionsordninger, og selv om det, så vidt jeg ved, faktisk var VS, der først af alle krævede, at man begyndte at røre ved det, så har det fået en sådan udformning, at vi ikke kan støtte hverken forslaget i dag eller forliget, når det skal udmøntes i lovforslag til foråret, hvis det stadig væk ser ud, som det ser ud efter aftalen fra forleden.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg har et spørgsmål, som både er til ministeren for skatter og afgifter og til produktionssektorens minister, industriministeren. Vi har naturligvis med stor interesse læst regeringens program for investeringsfremme. Jeg mener faktisk, at det lovforslag, vi nu har til behandling, har stærke relationer dertil. Jeg tillader mig privat at være en af de små erhvervsdrivende, der forsøger at holde skruen i vandet i det samfund, vi danske lever i. Jeg vil gerne have at vide, om der i den stigning i antallet af arbejdsløse, som regeringen forudser i sit investeringsfremmeprogram, er indregnet den store stigning i arbejdsløsheden, der vil følge af dette lovforslag. Vi er jo blevet forfærdelig bange ude i erhvervslivet. Vi troede, at vi fik lidt stabilitet, vi troede, vi kunne regne med den nye regering. Men når

man slår så gigantiske kolbotter og man griber så alvorligt ind og svigter, hvad man har sagt, er der naturligvis ingen af os, der skal disponere ude i erhvervslivet, der tør investere noget som helst. Følgelig vil arbejdsløsheden stige voldsomt, betalingsbalanceunderskuddet vil blive meget større, når man gennemfører en lov som denne. Er disse mange negative virkninger for beskæftigelsen, for samfundsøkonomien og for vor situation indregnet i de ting, man har lagt frem?

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Det er en god ting, at et samfund kan begunstige den private opsparing. Spørgsmålet om, i hvilket omfang den private opsparing, specielt opsparing til pensionsformål, skal begunstiges, er først og fremmest et spørgsmål om, hvad samfundet har råd til. Enhver, der gennemgår nogle beregninger om de ordninger, der eksisterer i dag, og sammenligner dem med den danske økonomiske situation, vil vide, at det er påkrævet, at der gøres noget mod økonomien. Det er klart, at de begunstigelser, man giver opsparingen, skal betales af samfundet, og det er det, der sætter en grænse for begunstigelsesens omfang.

Men det er vigtigt at understrege, at den pensionsopsparing, der nu er truffet aftale om med socialdemokratiet, fortsat begunstiger opsparinger til forsikrings- og pensionsformål i et ganske rimeligt omfang, og det gør den på flere måder. For det første kan det beløb, der år for år indbetales til disse ordninger, fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i samme omfang som hidtil. Det er en forskel fra opsparingsordninger over mod en ordning, hvor man bare sætter ind på bankbog.

Endvidere er den løbende forrentning af opsparingen ganske vist efter forslaget og efter aftalen ikke længere fritaget for beskatning, men den ny beskatning rammer ikke den del af forrentningen, der er dækning for inflationen. Det er kun realrenten, der beskattes. Det er også en forskel fra den, der sparer op uden for en pensionsordning.

Aftalebeskatningen er udformet således, at ordninger, hvor forrentningen svarer til den effektive obligationsrente, altid vil opnå en realrente på 3,5 pct., når afgiften er betalt. Hvis den effektive obligationsrente udvikler

[Ministeren for skatter og afgifter]

sig sådan, at realrenten i nogle år går ned under 3,5 pct., bortfalder beskatningen. Det er den første ting, som jeg synes det er vigtigt at fremhæve, og det viser, at der fortsat er en stor begunstiggelse.

Det andet og vigtige er, at tidligere investeringer, det vil sige placeringer, investeringer, der er foretaget før 1. januar 1983, principielt er unddraget fra beskatning.

Det tredje og særdeles vigtige for regeringen er, at der i ordningen ligger en tilskyndelse til aktive investeringer. Uanset hvad hr. Glistrup og hr. Bernhard Baunsgaard har sagt, er det af samfundsmæssig stor betydning, at aktiemarkedet får et pust på mange forskellige måder.

Den økonomiske opfattelse, som hr. Lyketoft gav udtryk for, nemlig at et pust til aktiemarkedet på længere sigt kan føre til, at der går risikovillig, billig kapital til erhvervslivet, er jeg fuldstændig enig i. Det er også den, der ligger bag regeringens bebudede forslag om aktiesparefonde. Jeg ser i det, hr. Lyketoft udtalte i dag, måske en chance for, at der kan blive støtte til denne for erhvervslivet så frugtbare idé om aktiesparefondene.

Jeg er også glad for de bemærkninger, hr. Bernhard Baunsgaard kom med vedrørende spørgsmålet om aktionærernes stilling, om den eksisterende dobbeltbeskatning af aktionærer, der skal lempes, og jeg betragter det, hr. Bernhard Baunsgaard sagde, som et tilfald om at ville medvirke til en lempelse af dobbeltbeskatningen, så snart regeringen skønner, at der er mulighed herfor; det er klart, det er et ønske fra den nuværende regering.

For det fjerde vil jeg fremhæve som en fordel ved denne ordning, at den ikke bare er en begunstiggelse af opsparinger og pensionsordninger, en begunstiggelse, vi ønsker der fortsat skal være, men hvis man tager en talmæssig sammenligning – og det er der jo som nævnt her i dag mange der har forsøgt – betyder den ordning, der er aftalt, fra det øjeblik den træder i kraft, at der under rimelige forudsætninger er fire gange så store fordele ved at deltage i en pensionskasse, livsforsikring, kapitalpension og andre skattebegünstigede ordninger sammenlignet med en individuel opsparing, hvor man både skal betale skat af indskud og skat af hele den løbende rente.

Den femte ting, som jeg mener det er nødvendigt at konstatere, er, at der er indgået en aftale, der betyder, at lovforslaget vil blive fremsat til vedtagelse, inden tinget tager på sommerferie. Herom er der ikke nogen som helst tvivl. Lovforslaget vil blive søgt sat i kraft den 1. januar 1984, hvis det teknisk forsvarligt kan lade sig gøre; hvis ikke, vil ikrafttræden blive udskudt 1 år, men lovforslaget vil komme.

Jeg sagde under andenbehandlingen, at det ikke er første gang, at en regering af en opposition er blevet tvunget til at fremsætte et lovforslag, som regeringen ikke bryder sig om. Regeringen går med til det denne gang som i tidligere andre historiske eksempler, fordi vi simpelt hen føler, at dette forslag om pensionsbeskatning, som der er et flertal for i folketinget, er så vigtigt, at vi ønsker at få indflydelse herpå. Det ændrer ikke vores principielle holdning til opsparing, det ændrer ikke vores principielle holdning til pensionskasser, og jeg synes netop, at hr. Glistrup, der stod her som ridderen for de faste synspunkter, vel netop understreger rigtigheden af, hvad regeringen har gjort, for hr. Glistrups faste synspunkter om indkomstskat kender vi, og hans indflydelse på indkomstskatten i dette land kender vi også.

Det, der forestår nu, er simpelt hen et arbejde, hvor det politiske spørgsmål er i orden, og hvor vi har rigelig tid til afdækning af problemer og udveksling af synspunkter.

Lad mig så lige om den midlertidige formueafgift sige til hr. Bernhard Baunsgaard vedrørende de spørgsmål, der er blevet rejst: den midlertidige formueafgift fritager alle selskaber, der afdækker kommuners, herunder amtskommuners, forpligtelse over for tjenestemænd.

Lad mig for det andet sige, at spørgsmålet om de to lovforslag, det, der nu skal til vedtagelse, og det bebudede, ikke vil blive forelagt for skattelovrådet.

Bernhard Baunsgaard (RV):

At skatteministeren ikke vil gøre brug af det organ, han har nedsat til at rådgive sig i skatte spørgsmål, skattelovrådet, kan skyldes, at det er en fortsættelse af den omtale, skatteministeren kom med af formanden for skattelovrådet. Det ved jeg naturligvis ikke. Man kan vel nok stille det spørgsmål som

[Bernhard Baunsgaard]

skatteyder, om det er rimeligt, at vi betaler for at have sådan et råd, der ikke bliver brugt.

Måtte jeg med hensyn til det spørgsmål, jeg stillede skatteministeren, gøre opmærksom på, at hvis skatteministerens svar skal opfattes som dækkende, vil det sige, at det ene og alene indskrænker sig til tjenestemænd, ikke til andre i kommunen ansatte folk, der har pensionsordninger, heller ikke dem, der har tjenestemandslignende pensionsordninger. Jeg kan se, at ministeren nikker. Det vil med andre ord sige, at man på dette punkt opretholder forskellen mellem de kommuner, der selv tager risikoen ved disse tjenestemandslignende pensioner, og dem, der har forsikret sig.

Måtte jeg derefter takke ministeren igen. Ministeren omtalte formueafgiften, og i den forbindelse vil jeg gerne understrege, at bortset fra regeringen har ikke ét menneske i dette ting ønsket en formueafgift lagt på pensionskasserne. Der er ingen, der har søgt at tvinge regeringen til at komme med den.

Jeg vil gerne takke skatteministeren for den meget præcise udlægning, han indirekte gav af, hvorfor formueafgiften er så dårlig. Ministeren forsvarede realrentebeskatningen på en ganske udmærket måde, men derved trak han også forskellen mellem en realrentebeskatning og en formueafgift op. Den nye beskatning, nemlig realrenten, rammer ikke den del af rentetilskrivningen, der skal kompensere for inflationen. Det er meget korrekt sagt, men formueafgiften rammer også den del, der skal kompensere for inflationen, nemlig den del af formuen, der ikke modtager så stor rente, at der er nok til at kompensere for inflationen. De må se i øjnene, at de skal af med noget yderligere.

Tidligere placeringer skal efter realrenteaf-talen ikke beskattes ved realrenten. Det er også korrekt, men tidligere placering rammes af formueafgiften. Stadig væk synes jeg, at det er den dårligst tænkelige udvej at vælge en formueafgift. Jeg takker ministeren for, at han har været med til at forklare, hvorfor den er så dårlig.

Endelig kom ministeren med nogle bemærkninger om dobbeltbeskatningen, idet han sagde: så snart der er mulighed derfor. Jeg tror, at det er en forkert udlægning. Det må tages som: så snart regeringen kan undvære de penge, det drejer sig om. I det øje-

blik man har vedtaget realrentebeskatningen, er det nødvendigt, hvis man ikke vil skambe-skatte private investorer i aktieselskaber, at skaffe de penge, der er nødvendige hertil, hvis ikke vi vil drive de private investorer ud af erhvervslivet. Det kan dog vel ikke være denne regerings mening.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

For at spare skatteministeren og hans embedsmænd for en hel masse overflødig arbejde i forbindelse med aktiesparefondsfor-slaget vil jeg godt slå fast, at socialdemokratiet vil stemme imod et forslag om aktiesparefonde, og den argumentation, jeg kom med heroppefra om virkningerne af vores realrenteafgift på aktieinvesteringerne, var faktisk en argumentation, der sagde, at det ikke alene af mange grunde vil være forkert at indføre nye fradrag i form af aktiesparefonde, men det vil oven i købet være fuldstændig overflødig i forhold til de målsætninger, man har med forslaget, for de vil blive nået allerede med den aftale, der er indgået.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg rejste nogle spørgsmål over for regeringen om nogle alvorlige problemer for det danske erhvervsliv og investeringsmulighederne her. Det har jeg forstået at jeg ikke skal have noget svar på; regeringen ønsker altså ikke at diskutere, hvilke negative virkninger dette lovforslag har.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

For at forvirringen ikke skal blive total er jeg nødt til at komme med den oplysning, at det, jeg talte om før, var dobbeltbeskatningen, ikke aktiesparefonde. Jeg har overhovedet ikke sagt noget om dem, men dobbeltbeskatningen må mildnes som følge af det forlig, som socialdemokratiet og regeringen har indgået, hvis man ikke vil drive private investorer ud af erhvervslivet.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Må jeg over for hr. Bernhard Baunsgaard blot berigtige, at dette ændringsforslag til

[Ministeren for skatter og afgifter]

spørgsmålet om den midlertidige afgift tilsigter at friholde de selskaber, der dækker kommuner for alle deres ansatte. Meningen er netop at skabe fuldstændig ligestilling mellem de kommuner, der har deres pensionsforpligtelser dækket i et forsikringsselskab, og de kommuner, der betaler pensionsforsikringer gennem deres almindelige drift. Vi ønsker altså netop ikke, at der skal være en forskel; det var en uretfærdighed i loven, som vi hermed har forsøgt at råde bod på.

Må jeg i anledning af det, hr. Lykketoft sagde med hensyn til aktiesparefonde, sige, at jeg har forstået, at et forslag om aktiesparefonde ikke er socialdemokraternes store livret. Men det kunne jo dog være interessant, hvis regeringen kunne få socialdemokratiet til at gå med til en lovgivning, der ikke var deres livret, i stedet for omvendt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det drejer sig om forståelsen af ændringsforslag nr. 7, hvor der står: »præmiereserver og andre reserver vedrørende forsikrings- og pensionsaftaler med kommuner for disses tjenestemandspensionsforpligtelser«.

Jeg håber, at embedsmændene vil notere, at der er sket dette, at man ikke skal rette sig efter, hvad der står i loven, men man skal rette sig efter den fortolkning, som skatteministeren nu gav. Jeg håber, at flertallet i salen er enigt med skatteministeren, for det er jo en langt videregående bestemmelse, der blev skitseret af ministeren, for det er ikke bare tjenestemandspensionsforpligtelserne; det er tjenestemandspensionsforpligtelser på pensionsområdet i al almindelighed for kommuner. Jeg synes, det er meget væsentligt, det er for mig kun et bevis for, hvor sjusket denne lovgivning er, hvor uansvarligt regeringen og den minister, der har sat skatteretssikkerheden i højsædet ved sin tiltrædelse, bærer sig ad ved den første store skattelovgivning.

Men jeg må sige, at jeg er tilfreds med fortolkningen og håber, at den kommer til at være gældende lov, selv om det er en uting set fra folketingets og lovgivningens side.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 110 stemmer mod 21; 24 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ophævelse af helligdagsloven.

Af Wilhjelm (VS), Ebba Strange (SF), Thorndahl (FP) og Aase Olesen (RV).

(Fremsat 28/10 82. Første behandling 9/11 82. Betænkning 9/12 82. Anden behandling 14/12 82. Tillæggsbetænkning 14/12 82).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillæggsbetænkningen.

Uden for tillæggsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Jimmy Stahr (S):

Flertallet i den socialdemokratiske gruppe kan ikke støtte de af ministeren stillede ændringsforslag. Det er magtpåliggende for socialdemokratiet, at de kirkelige handlinger kan foregå i fred, både når de foregår om søndagen og på de kirkelige højtidssdage. Til det behøver man ikke en helligdagslov, hvad enten det er den store eksisterende, eller det er ministerens nu mere skræbete helligdagslov, hvor man indskrænker helligdagene fra 55 til ca. 5 dage. Helligdagsloven handler jo først og fremmest om, hvad de mennesker skal gøre, som ikke går i kirke, og handler bortset fra § 1 ikke ret meget om kirken. I virkeligheden ville det måske være mere rigtigt, hvis man endelig skulle bevare noget af loven, så alene at lade loven bestå af § 1, der hedder:

»Der må ikke på folkekirkens helligdage foretages noget, hvorved gudstjenesten forstyrres.«